

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 228.025 van 8 juli 2014
in de zaak A. 204.250/X-15.055.**

In zake : de NV BABEMO
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jan Surmont
 kantoor houdend te 2300 Turnhout
 de Merodelei 112
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marc Van Bever
kantoor houdend te 1850 Grimbergen
Pastoor Woutersstraat 32/7
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. de NV UPLACE
2. de NV USHOP
3. de NV UWORK
4. de NV MAGNOLIA PARK
5. de NV USTAY
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jan Bouckaert, Pieter Vandenheede en Guan Schaiko
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 maart 2012, strekt tot de nietigverklaring van “het besluit van [...] 16 december 2011, van de Vlaamse Regering, waarbij het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘afbakening Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en aansluitende open ruimtegebieden’ (VSGB) definitief werd vastgesteld [...], minstens voor wat betreft het gedeelte ervan dat

betrekking heeft op haar percelen gelegen langs de Bergensesteenweg 71 te 1600 Sint-Pieters-Leeuw (cluster A5)”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkommende partijen hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomsten zijn toegestaan bij beschikking van 10 juli 2012. De tussenkommende partijen hebben een memorie ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en de tussenkommende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 februari 2014.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Koen Van den Wyngaert, die *loco* advocaat Jan Surmont verschijnt voor de verzoekende partij, advocaten Marc Van Bever en Ingrid Durnez, die verschijnen voor de verwerende partij, en advocaten Jan Bouckaert, Pieter Vandenheede en Guan Schaiko, die verschijnen voor de tussenkommende partijen, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: het gewestelijk RUP) “afbakening VSGB en aansluitende open ruimtegebieden” geeft de Vlaamse regering uitvoering aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat bepaalt dat het Vlaams strategisch gebied rond Brussel afgebakend dient te worden.

Na een voorbereidende overlegfase beslist de Vlaamse regering op 20 februari 2009 om de Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening ermee te gelasten om een gewestelijk RUP op te maken voor het VSGB op basis van de opties vermeld in het eindrapport.

In april 2009 dient de nv Soresma, de opsteller van het plan-MER, bij de dienst Mer een voorstel van nota voor publieke consultatie in overeenkomstig artikel 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 18 april 2008 ‘betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan’ (hierna: integratiespoorbesluit).

De door de dienst Mer op 19 mei 2009 volledig verklaarde nota voor publieke consultatie wordt door de dienst Mer ter inzage gelegd door publicatie op de website van de dienst Mer en van het departement RWO van 10 juni 2009 tot en met 9 juli 2009 en door het ter beschikking stellen ervan op het gemeentehuis van Asse, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Halle, Kortenberg, Kraainem, Linkebeek, Machelen, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Steenokkerzeel, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Zemst en Zaventem.

De ontvangen inspraakreacties en adviezen op de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie worden behandeld op de “richtlijnenvergadering” van 2 september 2009.

Op 16 december 2009 maakt de dienst Mer de richtlijnen op over de reikwijdte, het detailleringniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER.

Op 11 juni 2010 keurt de dienst Mer het plan-MER over het voorontwerp van gewestelijk RUP goed.

Op 27 september 2010 vindt de plenaire vergadering plaats over het voorontwerp van gewestelijk RUP en op 17 december 2010 stelt de Vlaamse regering het ontwerp van gewestelijk RUP vast.

Het plangebied wordt opgesplitst in drie deelruimtes: de Zuidelijke kanaalzone, de zone Zellik - Groot-Bijgaarden en de zone rond het Zaventemse. De Zuidelijke kanaalzone wordt op zijn beurt opgesplitst in de clusters A1 Verlengde Stallestraat, A2 Wonen Zuun - Negenmanneke, A3 Bergensesteenweg, A4 Biest - Hoeve Bretonne, A5 en A6 Drongenbos Kanaal - Noordelijke ontsluiting, en A7 Lot.

Ter gelegenheid van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 14 februari 2011 tot en met 14 april 2011, worden 1350 tijdige bezwaarschriften ingediend.

Op 7 juli 2011 brengt de Vlacoro advies uit.

De Vlaamse regering stelt het gewestelijk RUP op 16 december 2011 definitief vast.

IV. Belang van de tussenkomende partijen

4. De tussenkomende partijen stoelen hun belang bij de tussenkomst op de realisatie van het project Uplace, te situeren binnen de cluster C3 “Reconversiegebied Vilvoorde - Machelen”, “meer bepaald binnen deelgebied C3.2”. De eerste tussenkomende partij wijst erop dat zij ontwikkelaar is van het project en titularis van de stedenbouwkundige vergunning die ter realisatie daarvan werd verleend op grond van het voorlopig vastgesteld gewestelijk RUP. De tweede tot en met de vijfde tussenkomende partij zijn alle deels eigenaar van de percelen waarop het Uplace-project zal worden gerealiseerd. Met hun tussenkomst beogen de tussenkomende partijen de bestemming van het gewestelijk RUP te ondersteunen en te vrijwaren.

5. Waar de tussenkomende partijen hun belang uitdrukkelijk verbinden aan de vrijwaring van de bestemming van de gronden waarvoor de stedenbouwkundige voorschriften van artikel C3.2 “Gebied voor gemengde activiteiten II” gelden, moet worden vastgesteld dat intussen de Raad van State bij arrest nr. 227.723 van 17 juni 2014 het gewestelijk RUP heeft vernietigd in zoverre het de cluster C3 “Reconversiegebied Vilvoorde - Machelen” betreft.

Hieruit volgt dat de tussenkomende partijen, bij beschikking van 10 juli 2012 voorlopig toegelaten in het debat tussen te komen, finaal zonder actueel belang bij hun verzoek tot tussenkomst worden bevonden.

V. Belang van verzoekster

Standpunt van de partijen

6. Verzoekster zet in het verzoekschrift met betrekking tot haar belang uiteen dat zij eigenaar is van een terrein aan de Bergensesteenweg 71 te Sint-Pieters-Leeuw dat door het besluit van 16 december 2011 van de Vlaamse regering wordt herbestemd van hoofdzakelijk industriegebied naar gemengd regionaal bedrijventerrein, waardoor “een ontwikkeling van de site voor

detailhandel onmogelijk [wordt] op basis van de stedenbouwkundige voorschriften in A5”.

7. De verwerende partij werpt in de memorie van antwoord tegen dat de middelen alleen verband houden met de stedenbouwkundige voorschriften van de clusters A5.1 en A5.3. Zij meent dat het belang van verzoekster daartoe beperkt is en dat een gedeeltelijke vernietiging mogelijk is: “Indien de clusters A5.1 en A5.3. niet in het GRUP zouden zijn opgenomen, zou de uiteindelijke beslissing dezelfde zijn gebleven”.

Beoordeling

8. Verzoekster betwist terecht niet dat haar kritiek enkel de stedenbouwkundige voorschriften van artikel A5.1 en A5.3, binnen de cluster A5-A6, betreft.

Of die voorschriften zich laten afscheiden van het geheel van voorschriften met betrekking tot de betrokken cluster, dan wel of de Raad van State, door een eventuele vernietiging tot die voorschriften te beperken, de verwerende partij dreigt op te zadelen met een beslissing die zij in deze geamputeerde vorm niet zou hebben genomen, staat in de eerste plaats ter beoordeling van de verwerende partij zelf. Het blijkt niet dat zij verkeerdelijk van oordeel is dat de betrokken voorschriften van de andere voorschriften kunnen worden afgesplitst.

9. Een vernietiging dient in voorkomend geval beperkt te worden tot de artikelen A5.1 en A5.3 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 december 2011.

De exceptie van gebrek aan belang is in die mate gegrond.

VI. Onderzoek van het eerste middel

Standpunt van de partijen

10. Het onderzoek in het auditoraatsverslag is beperkt tot het eerste middel:

“met toepassing van artikel 159 van de Grondwet, genomen uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van artikel 4.2.8, §3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid en van artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende milieueffectrapportage over plannen en programma's

Doordat de nota voor publieke inzage niet op actieve wijze ter consultatie werd gelegd en verzoekster in haar inspraakmogelijkheden werd bek[n]ot,

Terwijl een publieke aankondiging van de terinzagelegging van de nota voor publieke consultatie had moeten gebeuren via een bericht in ten minsten één krant of in het gemeentelijk infoblad dat [in de] gemeente wordt verspreid en door aanplakking op de aanplakplaatsen van de betrokken gemeente.”

11. In de laatste memorie doet de verwerende partij gelden dat verzoekster door de aangevoerde onwettigheid niet in haar belangen werd geschaad omdat “*de facto* de generieke regeling uit het MER-besluit werd gevolgd”. Uiteengezet wordt dat er wel degelijk een kennisgeving is geschied bij wege van melding in minstens één krant en dat mag worden aangenomen dat ook aan de aanplakkingsvereiste werd voldaan. De verwerende partij concludeert dat verzoekster geen belang heeft bij het middel.

Beoordeling

12. Bij de totstandkoming van het besluit van de Vlaamse regering van 16 december 2011 is het plan-MER opgesteld volgens de regeling vastgesteld bij het integratiespoorbesluit.

In zoverre die regeling voorziet in de verplichting om de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie – vergelijkbaar met “de

volledig verklaarde kennisgeving”, die eenzelfde inhoud heeft, uit de algemene regeling van het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 ‘betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma’s’ (hierna: MER-besluit) – ter beschikking te stellen van het publiek en in de verplichting om bij de bekendmaking ervan aan te geven dat het publiek en de instanties over een termijn van dertig dagen beschikken om eventuele opmerkingen aan de administratie te bezorgen, verschilt ze niet wezenlijk van deze algemene regeling.

Dat doet de regeling vastgesteld voor het volgen van het integratiespoor wél wat de bekendmaking aan het publiek betreft.

13. In de algemene regeling wordt in dat verband de verplichting opgelegd om te “melden” dat de volledig verklaarde kennisgeving kan worden geraadpleegd op de website van de bevoegde overheid, op de website van de dienst Mer en op het gemeentehuis van de gemeente, door middel van, cumulatief, een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijk infoblad dat in de betrokken gemeente of gemeenten verspreid wordt, en aanplakking op de aanplakplaatsen van de betrokken gemeente of gemeenten (artikel 7 van het MER-besluit).

In de regeling die voor het integratiespoor geldt, daarentegen, wordt er niet in een dergelijke melding voorzien. In die regeling wordt het publiek op geen enkele wijze op de hoogte gebracht van de bekendmaking van de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie op de website van de bevoegde overheid, op de website van de dienst Mer en op het gemeentehuis (artikel 4, §§ 3, 4 en 5 van het integratiespoorbesluit).

14. Naar verzoekster in haar verzoekschrift toelicht, is zij door die ongelijke behandeling geschaad: zij had geen weet van de publieke consultatie en heeft dan ook geen opmerkingen kunnen doen gelden hoewel zij dat had willen doen; nergens blijkt uit dat via een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijk infoblad én door aanplakking op de aanplakplaatsen van de

gemeente werd gemeld dat de nota voor publieke consultatie kan worden geraadpleegd.

Dit wordt door de verwerende partij in haar laatste memorie met stukken tegengesproken.

15. Net als in de zaken A. 204.361/X-15.081 en 204.538/X-15.088 die tot de arresten nr. 226.876 en nr. 226.877 leidden, aanziet de Raad van State ook te dezen die betwisting niet als te laat.

Het is aannemelijk dat de relevantie ervan slechts is gebleken ten gevolge van het arrest nr. 114/2013 van 31 juli 2013 waarmee het Grondwettelijk Hof de bepaling vernietigde van het decreet van 11 mei 2012 waarmee het Vlaamse Gewest beoogde de definitief vastgestelde ruimtelijke uitvoeringsplannen die met toepassing van het integratiespoorbesluit tot stand waren gekomen, onvatbaar te maken voor de bewuste ongelijkheid.

16. In tegenstelling tot wat verzoekster meent, blijkt de mogelijkheid tot publieke consultatie van de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie wel te zijn gemeld via een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijk infoblad, namelijk in de editie Vlaams-Brabant van De Standaard van 10 juni 2009 en in de regionale edities van Het Nieuwsblad van 10, 15, 17 en 19 juni 2009.

Voorts wordt in deze zaak het bewijs geleverd dat – anders dan blijkens de voormelde arresten nrs. 226.876 en 226.877 het geval was met betrekking tot de gemeente Drogenbos – ook de bekendmaking via aanplakking in de betrokken gemeente Sint-Pieters-Leeuw heeft plaatsgehad.

17. Een en ander wijst uit dat wat er ook aan is van de onwettigheid van het integratiespoorbesluit en daargelaten het “rechtsherstel” dat het Vlaamse Gewest met het decreet van 25 april 2014 (*B.S.* 12 mei 2014) in dit verband nastreeft, verzoekster ter zake geen nadeel heeft geleden. Immers claimt zij in

wezen de bekendmaking “op actieve wijze” van de nota voor publieke consultatie overeenkomstig de algemene regeling van artikel 7 van het MER-besluit en blijkt zij deze bekendmaking in de feiten ook effectief genoten te hebben.

18. Verzoekster is derhalve zonder belang bij het middel.

Aangezien het middel aldus niet de oplossing van het geschil mogelijk maakt, is er reden tot een aanvullend auditorsverslag.

BESLISSING

1. De verzoeken tot tussenkomst van de nv Uplace, de nv Ushop, de nv Uwork, de nv Magnolia Park en de nv Ustay worden afgewezen.

2. De Raad van State heropent het debat.

3. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt gelast met het aanvullend onderzoek.

4. De kosten van de verzoeken tot tussenkomst, begroot op 625 euro, komen ten laste van de indieners ervan, ieder voor een vijfde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van acht juli 2014,
door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Johan Lust